

Az igények előtt egy lépéssel

Unikorn a kedves vevőnek

Nekünk, vásárlóknak szokatlan, sőt gyanús, ha valamit nagyon ajánlanak. Sok-sok új termék addig kapos csak, míg elvértve lehet hozzájutni. Ha bőséggben van a polcokon, elveszti varázsát. Ha egy-egy boltos „besokall” az újdonságból, sokáig nem felejt. Nehezen szánja rá magát, hogy újra kipróbálja, netán egy kisebb tétellel, hátha a környékbeli háziasszonyok nézete időközben megváltozott.

Veszélyes olyan árut gyártani, amit nem a vásárlók verekedtek ki maguknak. Ilyenkor, nehéz megjósolni a fogadtatást. Szabó Ferenc, a Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat vevőszolgálatának vezetője, a gabonai par új termékcsaládjának kialakulását, az értékesítési tapasztalatokat összegezve diplomatikusan fogalmazva „mérsékelt derülátó”. Amikor közel két éve a dóci lisztfeldolgozó üzemben elkezdtek az Unikorn termékek gyártását, látványosabb sikerre számítottak. Úgy érezték, elérkezett az ideje, hogy lisztes keverékekkel az egyre inkább időhiánnyal küszködő háziasszonyok segítségére siessenek. A biztatást a fejlettebb fogyasztási kultúrájú országokban tapasztaltak adták, ugyanis ott sima lisztet már alig-alig találni a pultokon. Hát legyen nálunk is ízesített tejbegrízpor, grizgaluskapor, fánkpor, krumpolis lángospor, krumpolis tészta, panírozópor, krumplicsüppör, és még egyéb, amivel még ezután bővíti a skála. A piac törvényei kegyetlenek, nem elég a jó áru, meg kell találni a vevőt. Csak hogy a korszerűséget, az új keresést túllontúl megzabolazza a házi költségvetés, a konyhapénz. Az időt rabló konyhai munkát megváltani pénzbe kerül. A vendéglátóipar, az üzemi konyhák nagyfogyasztók lehetnének, talán lesznek is. A múlt heti budapesti termékbemutatón sok új receptet ismerhettek meg a szakácsok és a rendeléseket felelős áruforgalmi dolgozók. Az üzemetke-

Dobozokba hullik a pirított grizgaluska

tetésben jelentős Pest-Budai Vendéglátó Vállalat képviselőjének a véleménye szerint ezek a termékek előbb-utóbb felkerülnek az étlapra. Az igen sok nyersanyag kimérése, az előkészítő műveletek időt rabló munkája egyharmadára csökken. A minőség állandó, a kész étel nem függ a személyzet skatundásától. Igaz, a nyersanyagár magasabb lesz, de munkáskézből és energiából kevesebb is elég — és ez is pénz. Hogy a jó véleményből mekkora megrendelések születtek, a gyártóüzemben kíváncsian várják.

A dóci üzemben Kertai Zoltán üzemvezető kommentálja a látóvalókat. Csempezett falak, higiénia, tisztaság mindenfelé, és vakítóan fehér köpenyek. Az itt dolgozó 25 ember mintha a patikába jönne be naponta. A munkalehetőség jól jön itt falun, ennyivel kevesebb embernek kell ingáznia. A munka nem bonyolult, mindannyian betanított munkások... A töltegében éppen a grizgaluskapor hullik a tetszetős kis kamibodobozokba. Ez most az egyik slágercikk. Nem véletlen, hogy egyike négy BNV-díjas terméküknek. A be-hető megrendelések éppenhogy ellájták munkával az ittenieket, igaz az éves terv szerinti 250 tonna Unikorn mellett a sütőipari

adalék Rhespon—D-ből 600 tonnát készítenek. A gépek, az emberek, a technológia többre lenne képes, a teljesítményük határától még messze járnak. Újdonságuk a diabetikus búzakorpusz kenyérliszt, amely kilós zacskókban hamarosan az üzletekbe kerül. Ha másutt nem is, a Gabonaforgalmi Vállalat Kiss Ernő utcai szakboltjában megvásárolhatja, aki nem rest utána járni. A gabonai par szakboltjaiban mindegyik termékük minden időben kapható. A többi üzletre, ABC-re már nem mondható el ugyanez. A Nagyruházban és az Éliker expressz ABC-jében kérdezősködésre a pultok között rendezkedő eladó kerek-perec megmondta, nem tartják. Igaz korábban volt, de újabban nem rendelnek, nehezen kelt el. És egy üzlet, ahol kaptak először ilyen árut, a Fűszert üzletszerzőjének unszolására — a helyszín a Horváth Mihály utcai Éliker-üzlet —. Remélhetően nem csalódnak, és nem csatlakoznak a hátatfordítók táborához. A Tisza Kereskedelmi Vállalat szegedi raktárában jelenleg hatféle Unikornot kínálnak. Elsősorban azokat tartják, amire már az üzletkötő megrendelést hozott. Igény szerint szélesebb választékban is szállítana a dóci üzem. Rajtuk igazán nem múlik. Változás csak akkor várható, ha mind több vásárló kérdezi a lakótelepi ABC-ben, falusi nagyboltban is: Tessék mondani, Unikorn van?

Tóth Szeles István

Hogy vannak a hármaskörök?

Tanítás — szlovákul

A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége szorgalmazta, hogy az iskolai tananyag keretében több tantárgyat tanítsanak szlovákul, az eddiginél több településen. Miként a szövetség országos választmányának csütörtökön, Budapesten tartott ülésén elmondták, a Békés, a Pest, a Komárom, a Nógrád és a Borsod megyei állami szervek segítik az irányú terveik megvalósítását. Szarvas város vezetői például támogatják a szlovák óvoda megszervezését a szlovák anyanyelvű iskolához kapcsolódva. A dorogi, a balassagyarmati a salgótarjáni középiskolákban a szlovák nyelvet második, szabadon választható idegen nyelvként oktathatják majd a következő tanévtől.

A szövetség tavalyi tevékenységét és ideit terveit megvitatva elmondták: az anyanyelv ápolását mozdítja elő azáltal is, hogy hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából márciusban az általános, a közép- és a felsőfokú iskolák nemzetiségi tanulóinak, hallgatóinak részvételével szavalópróza- és képzőművészeti versenyt tartanak. A

szövetség a TIT-tel együttműködve számos településen szervez majd szlovák nyelvű előadássorozatokat.

Harmadik hetükbe léptek a mórakalmi Krisztin házaspár hármaskörök. Amint legutóbbi tájékoztatásunkból értesülhettek olvasóink, a rendkívül kis súlyú született csecsemőket azonnal intenzív kezelésben részesítették az orvosok: Timeát a SZOTE gyermekklinikáján, a két kislít. Attilát és Tamást, az újszegedi gyermek-kórházban ápolják.

Hogy mi történt azóta? A kórház orvosaitól megtudtam, hogy immár mindhárom Krisztin testvér az ő betegük. Változatlanul indokolt továbbra is a fokozott körülményű bánásmód, annál is inkább, mert sajnos újabban a föllépő hurutos megbetegedésük is aggodalomra ad okot. Az antibiotikumok kezelése mellett tehát jelenleg is koncentrált oxigént kapnak az ikrek. A szövőd-ményektől tartva, állandó megfigyelés alatt vannak.

Biztató, hogy napi anyatejadagjukat „túri” a szervezeteik, noha jelentős súlygyarapodásról nem lehet beszélni. Az orvosok szerint még buktatókkal teli egy hónap áll előttük, de bíznak benne, hogy épségben sikerül hazaküldeniük a babákat.

Hogy míg a kicsik egészségéért folyik a küzdelem a kórházban, mivel telnek a szülőök napjai? Az édesanya, mint megtudtuk, jól van, s már odahaza aggodnik gyermekeiért, és vár. Ezt az időszakot is igyekeznek megkönnyíteni az együttérző munkatársak: az Élikertől többen meglátogatták már, s a virágcsokor meg a déli-gyümölcsök mellett 10 ezer forint készpénzt is ajándékoztak a családnak. Megígérték, segítenek abban is, hogy meleg lakásban fogadhatják a kicsiket, ha arra kerül a sor, mert hogy fogytán oda-

haza a most oly nehezen beszerezhető szén. Az édesapa munkahelye, a mórakalmi szakszövetkezet, 5 ezer forinttal lepte meg a családot, amelynek, ha minden jól megy, szüksége lesz minden fillérre. Meg minden jószándékra, segítőkészségre is. Erre máris több a példa: meglátogatta őket egyebek között az Északi városrészen élő négyes ikrek három egészséges gyermekét nevelő édesanyja, és följajánlotta a kicsik fölöslegessé vált babakocsiját. A szülőök tervezgetik a jövőt is, egyelőre a három gyermek ápolásának mikéntjén török a fejüket, azon, honnan is tegyenek szert segítségre.

De hát ez a kellemes „gondok” közé tartozik, kívánjuk, hogy mihamarabb „csak” effélékben legyen részük a Krisztin család tagjainak.

Ch. A.

Változatok Volán-témára

Ma, február elsején, felszál a magyar városok lakói helyi buszra, és kettőt fizet, egyet kap. Két eddigi jegy árát, ami most egyet ér. Ez a gazdaság törvényszerűsége, másképp nem kifizetődő a helyi autóbusz, különben gyalogolhatnánk Város-lakó tudomásul vette, és fizeti.

Ámde!

Ha már megfizeti, akkor legyen vége néhány városok helyi autóbuszjára a parlagi állapotnak. Ha az utas most megfizeti az árat... akkor — valamit valamiért, ezt már a római jog is leírta! — tisztes ellenszolgáltatást vár. A sejtelmes közlekedési információk helyett például korrekt tájékoztatást. Az afféle „Járat közlekedik tízpercenként!” szövegek eluntetését. Mert ugyebár azt az utas sosem tudhatta, hogy mikor van a tíz perc. Ha az ő karórájára nézett, már tizenöt is elmúlt, de mit szólhatott?! Ő sietett, a forgalmista messze volt, vagy másképp jár az órája. Mellébeszélésre az alkalom ezernyi. Például az, hogy a várakozás a forgalmi lámpáknál „elveri” az időt, mert a lámpákat nem lehet kiszámítani. Csak-hogy az indítóállomáson nincs forgalmi lámpa, mégsem tíz percenként indulnak a járatok, mint a cseles kis táblácskák hiedgverrel hirdetik. Az is jó, amikor idő előtt öt perccel, ám az indítóállomástól húsz méternyire beáll a kocsi, a pilóta előveszi a Népsportot, feltűnő érdeklődéssel és nyakkendősön olvassa, miközben az eső szépen zuhog, a szél felső C-hangon süvít, és vagy harminc utas káromkodik, hogy „De szereti a sportot sofőrökem, a drága!”

Más változatok a városi közlekedésszervezet gyönyörűségéről: Beül az ülésre, és lábod szépen nyakadba veszed. A fa-

kírmód utazás oka Magyarhonban egy vödör meg egy cirokseprű, ami ugye kényelmetlen a vezetőfülkében ezért a Volán-pilóta hátrateszi, emígyen: „Na, húzza fel a lábát, papa, nem született maga grófnak!” De hogy a közjátékot meg ne unjuk, vödör helyett néha hat darab járatjelző tábla miatt ülsz félülepen. További variációk Volán-témára: 1. Táblák porosak, utazás ruhakefével; 2. Táblák fémből vannak, sarkuk, mint a disznóóló kés, fékezéskor frász kerülget; 3. Kocsipadló olajos, utas balett-táncos.

Jó betétszám: a részegember. Beesik melléd, cuppanós, rumizú pusztát ad, mert: „Szeressük egymást, gyerekek!”, és arányosan feleséged nagysasszony temporára csap, hogy: „Neked van jó csajod, haver, nem annak a morcos kalaposnak, nézzed csak, ott ülnek a busz farában!” És még boldog is vagy, mert nem rókázott le. Pedig Kosztolányi Dezso már 1932-ben megírta az „Alakok”-ban — az egyik legre- mekebb magyar portrékötetben —, hogy a helyi kalauz szerint: „Ittas egyének nem szállhatnak föl. Ez tilos, és le kell őket szállítani!”

Végül is: szervezni tudni kell! Főképpen olyasmit megszervezni, amihez nem kell státusz meg béralap csak — és! Mivel-hogy egy megyei Volán-igazgató fizetése azért több, mint a buszoföröké, hogy több legyen a fejében is: ötlet, rugalmasság, lényeglátás. Meg politikai érzék is, hogy tunya szervezés miatt ne rontsa a közhangulatot. Kemény gazdasági helyzetünkben kemény a követelmény is: csak rátermett közlekedési vezető maradhat a helyén. Ez ma egyik legfontosabb változat Volán-témára!

F. D.

Kisteleki változások

Gázvezeték-építés, javuló kommunális ellátás

Kistelek nagyközség még, de már városi jogú. Alapítólevele 1776-ban kelt, így elmúlt már 200 éves. Szám-talan feltételnek kell megfelelni, hogy városá nyilvánítsák. Ezen célért viszont mindent megtesznek, közös összefogással araszolnak előre.

Jól választották a Juhász Gyula-idezetet, melyet a tannácsháza bejárata mellett véstek kőbe. „Hirdessük: itt nem boldogul más, / Csak aki alkot, aki munkás.” Hogy így érzik ezt a nagyközség lakói (8230 alé-lekszám), tettekkel bizonyítják évről évre. Tavalyelőtt például 16 millió forintnál többet erő társadalmi munkát végeztek. Zömében a gázhálózat fejlesztésében jeleskedtek, de ki-

veszik részüket a szilárd útburkolat építéséből is.

Az asztalra terített térkép mintha gyerekek firkálták volna sárga-piros tollal. Alig látszik a mérnöki pontosságú tusrájz a hasonlóan pontosan húzott sárga vonalaktól. A gázvezetékekkel ellátott utcákat jelölök így. Ez ideig 31 kilométeres csőrendszeren utazik a gáz. Alig több mint öt éve, 1979. október 16-án gyulladt meg az első gáz-égő. Azóta 1016 lakásban élvezik a kényelmet. Az idén 7 és fél kilométer vezeték építenek — már a tannács raktárában van a szükséges cső. Kisteleken valóban tanultak a tavalyi anyagellátási nehézségekből. Sebtehető utaztak a gyártóhoz, és megvásárolták az építéshez szükséges anyagot. Miután ez földbe kerül, a következő évre alig marad 7 kilométer, amelyet be kell szerelni, s így minden bizonnyal 1986 végén a gázprogramdosszié a lomtárba mehet.

A gázról még annyit: a községi fejlesztés mellett a vonzásövezetekben levő falvakról sem feledkeznek meg. Pusztaszeren, ebben az évben befejezik a gázvezetést, Ópusztaszeren a munka folyamatos. Itt előbb a szociális otthonban lesz gázfűtés, utána a lakóházakban. Balástyán a VII. ötéves tervben szervezik majd a gázprogramot. Kistelek kapcsolat alakult ki a községi vezetők és a DÉ-GÁZ között. Ekes bizonyítéka, hogy a szolgáltató gáz-kirendeltséget épített, ahol az irodán, raktáron és műhelyen kívül szerelőbrigádot alakítottak, akik értenek természetesen a külső és a belső szerelésekhez is.

Kistelekre 1980-ban még csak két úton lehetett be-menni: az E5-ösön, yala-

mint az Ópusztaszer—Kiskunmajsa vonalon. Kevésnek bizonyult ez a két szilárd burkolatú út. Szükségeltetett a „belvárosi” utcák aszfaltozása is. A költségekhez a lakosság 4500 forinttal járult lakásonként. Öt év alatt 7 és fél kilométer aszfaltút épült. Az idén 1200 métert készítenek el. A hozzájárulásból 300 ezer jött össze, a tanács adott hozzá 350 ezret, s így másfél millióért megépült 1300 méter kitűnő út. Pontatlan a számítás? Úgy tűnik, de igaz lesz, ha tudjuk, hogy a hiányzó értéket a lakók társadalmi munkája termelte.

A kommunális ellátás viszont még nem magas színvonalú. Fúrtak ugyan ivóvízutat, 200 köbméterrel bővítették a víztárolót, mégis akadozik az ellátás. Erződik ez a forró nyári hónapokban, s emiatt újabb két kút fúrását tervezik. A szennyvizet mechanikusan tisztítják. Sajnos, a szűrőberendezés kicsi. A közel 8 ezer méteres csatorna szállítását már nem tudja megfelelően kezelni. Sürgető a bővítés. Ehhez a munkához az idén hozzálatnak, és jövőre befejezik, ami 10 millió forintba kerül. Szólni illik a belvízelvezetéséről, az úgynevezett nyílt szelvényű csatornákról is. Az árkok aljának betonozására 3 év alatt 7,2 milliót költöttek.

A krónikához tartozik a fásítás is. Ezt is társadalmi munkában végzik. A tanács évente 80—100 ezer forintot költ gyümölcsfa-csemetékre, rózsákra és cserjékre, amelyeket a népfőnt szervezésével a lakók ültetik el a házuk elé.

A serdülők, a tizenévesek, ahogy mondják, megnyúlnak, a 200 éves ifjú nagyközség hasonlóan: jó útemben halad a nagykörségig, a városiasodás felé.

Ács, S. Sándor